



NACRX001O2HL
prvotní identifikátor

Dne: 16.12.2014 Naše značka: NA-2664-06/12-2014 Vyřizuje/tel.: Hubený / 974 847 318

Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Berlín, Německo

ÚČEL CESTY: Příprava výstavy a doprovodné publikace k čs.-německým hospodářským vztahům ve 20. století

ÚČASTNÍCI CESTY: Mgr. František Frňka, Mgr. David Hubený

ZPRÁVU PODÁVÁ: Mgr. František Frňka, Mgr. David Hubený

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE: Landesarchiv Berlin, Politisches Archiv des Auswärtigen Amts, Bundesarchiv Berlin a Staatsbibliothek zu Berlin

TRVÁNÍ CESTY: 23. až 27. června 2014

DATUM VYHOTOVENÍ: 16. prosince 2014

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu
podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Cestu jsme zahájili dne 23. června 2014 vlakem EC 178 Alois Negrelli, jenž odjížděl z Prahy, hlavní nádraží, v 8:29 a do Berlína, hlavní nádraží, jsme dorazili ve 13:15. Zpáteční cestu jsme vykonali 27. června 2014 vlakem EC 379 Carl Maria von Weber, jenž měl dle jízdního řádu odjíždět z Berlína, hlavního nádraží, v 14:44, ale jeho odjezd měl výrazné, cca 20–30 minutové zpoždění. Do Prahy, hlavního nádraží, jsme dorazili v 19:48.

ČÁST ODBORNÁ:

Pětidenní pobyt v Berlíně byl vyplněn studiem a návštěvami všech čtyř zamýšlených institucí: Landesarchiv Berlin, Bundesarchiv Berlin, Politisches Archiv des Auswärtigen Amts a Staatsbibliothek zu Berlin.

V prvních dvou archivech bádala Františka Frňka, který v Landesarchiv Berlin zevrubně a vyčerpávajícím způsobem prověřil v inventářích dohledatelné záznamy k československo-německým hospodářským vztahům a pořídil z nich hutné výpisy. Studoval jak doklady na magistrátní úrovni, tak i dokumenty jednotlivých firem podílejících se na obchodní výměně vybraných komodit (např. chmel, elektřina, uhlí) s Československem v celém časovém rozsahu zamýšlené publikace a výstavy. V podobně intenzivní podobě bádala rovněž v Bundesarchivu, kde vedle dokumentů z druhé poloviny třicátých let 20. století studoval zejména spolupráci sovětské okupační zóny a později NDR s Československem, resp. otázky dojednávání základních hospodářských dohod a zapojení do RVHP v druhé polovině čtyřicátých a hlavně v padesátých letech s přesahem do první poloviny let šedesátých 20. století. Z obou archivů dovezl informativně rozsáhlá excerpta (viz příloha).

David Hubený bádala a rozsáhle fotografoval dokumenty v Politisches Archiv des Auswärtigen Amts, kde – stejně jako při poslední návštěvě – vytěžoval obsáhlý a bohatý fond Gesandtschaft Prag a nově též fondy Büro des Staatssekretärs, Politische Abteilung IV a Konsulat Kaschau. Kromě významných ekonomických projektů první republiky (pozemková reforma a elektrifikace), ale třeba i údajného bojkotu německých obchodníků, se zabýval začleněním protektorátu do celní unie se zbytkem říše a vztahy mezi Německem a Československem v pomnichovské éře na příkladu autonomní Podkarpatské Rusi, resp. zájmu říšskoněmeckých kruhů o podkarpatské surovinové zdroje. K poslednímu tématu studoval rovněž literaturu ve Staatsbibliothek v Berlíně.

ZÁVĚR:

Přínosnost studijního pobytu byla značná. Podařilo se prozkoumat materiály některých německých firem obchodujících s Československem, doložit ekonomické vazby mezi sovětskou okupační zónou a Prahou, jakož i zkoumat navazující styky mezi NDR a Československem. Vedle toho bylo pořízeno v Politisches Archiv des Auswärtigen Amts několik tisíc snímků archiválií nacistické diplomacie k hospodářským stykům s Československem a posléze s protektorátem. Z těchto materiálů budou rovněž vycházet některé zamýšlené, resp. již rozepsané přípravné studie pro výstavu a doprovodnou publikaci.